

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in veljá po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIII.

V Ljubljani 27. vel. serpana 1880.

List 35.

Cerkvene himne.

Poslovenil Janez Bilc.

(Dalje.)

O sv. Venanciju.

I.

(Martyr Dei Venantius.)

Venancij, Božji mučenik,
Lepota, luč Kamerčanov,
Po njem premagan je sodnik,
Prejel je ven'c nebésčanov.

V železje vklenjen deček mlad,
V tamnico veržen, pretepen,
In levom, ktere mučil glad,
Nevsmiljeno bil položen.

Pa prizanaša lev, divjak,
Fantiču temu milemu;
In lačen liže ves kroták
Nogé mučencu mlademu.

Pripogne trinog mu glavó,
In z dimom gostim ga duši;
Koščice nežne in teló
Z gorečo baklo mu žari.

Očetu s Sinom slava, čast,
In Tebi Duh naj bode last!
Za nas Venancij prosi naj,
Da sprejmeš nas v nebeški raj.
Amen.

II.

(Athleta Christi nobilis.)

Borilec blagi Kristusov
Sovražnik krivih je bogóv,
Ker je ljubezni Božje vnét,
Minljivi zaničuje svet.

Teló obdaja ojstra véz;
Čez skalnati je pahnjen jez;
Prebada lice ternje ojstró,
In skala terga mu teló.

Ko mučenika vlačijo,
So žejni kervniki močno;
Venancij sveti križ stori:
Iz skale virček prišumi.

O neizmagani vojščák,
Ki trinogom si mil, kroták,
Da žejnim hladno daš vodó —
Tud' nas porósi z milostjo.

Očetu s Sinom slava, čast,
In Tebi Duh naj bode last;
Za nas Venancij prosi naj,
Da sprejmeš nas v nebeški raj.
Amen.

III.

(Dum nocte pulsa gratior.)

Se vmika noč, Danice žar
Prihodnji dan naznanja že,
Venancij nam donaša dar,
Ki nam ga blaga luč dajé.

Odganja hudobije noč,
Temoti pekla jemlje moč,
Božanstva prava luč blišči,
In serca ljudstvu razsvitli.

On s kersta blaženo vodó
Rojake svoje je opral;
Ornite v vodi je poslal
Mučence med zvezdé, v nebó.

Ki si sprejét med angele,
Usliši prošenj naših glas:
Odženi hudobije vse,
In svojo luč razlij na nas.

Očetu s Sinom slava, čast,
In Tebi Duh naj bode last!
Za nas Venancij prosi naj,
Da sprejmeš nas v nebeški raj.
Amen.

(Dalje sledi.)

Iz štirljenja Mavricija Tomana.

(Dalje.)

Nadalje sem rimske bolnišnice obiskoval. Od zdaj sem imel prav prijetno življenje v Rimu. Našel sem namreč pet svojih nekdanjih tovaršev in sošolcev iz Inomosta. Bili so doktorji Tomazzoli, Zazzer, Ritter, Gagers in Riester. Leto pozneje postal je doktor Teis mestni zdravnik v Civitavecchiji, 48 italijanskih milj od Rima. Mesto ima terdnjavo in zavetnik, v katerem stojé papeževe barke. Je pa ondi prav nezdrav zrak. Tje sem Teisa spremil in ondi mu pomagal, ga oskerboval in tako sem vedno živel v upanji, da mi bo pomogel k dosegu doktorstva; pa vse je bilo zastonj. Vernil sem se toraj za 15 mesecev o svetem letu 1750 v Rim.

Bil sem že 27 lét star; ali nič še ni kazalo, da dosežem svoj namen. Pa ravno takrat, ko sem naj manj mislil, bil sem svojemu namenu naj bližje, se vé, da si ga nisem sam postavil, ampak Bog mi ga je bil namenil.

Ravno tisti čas bival je v Rimu iz družbe Jezusove o. Arhangel d'Origni, iz Verone doma, general-prokurator Goanske provincije, in je iskal pripravnih ljudi, da jih pošlje v Indijo v misijon. To sem zvedil, in hitro je bil sklep storjen: k jezuitom iti, ker ravno ta sklep sem bil že v Inomostu naredil; pa sem si ga potlej zopet iz glave izbil.

Podal sem se toraj k temu očetu, razodel mu svojo resno misel jezuit postati in ko misijonar Bogu služiti, ter sem ga prosil me v omenjeno družbo sprejeti. Veselje sem imel iz njegovih ust slišati, da sem sprejet; samo rekel mi je, da je še poterdila od redovnega generala in provincijala rimske provincije k temu treba. Tisti čas je bil general reda o. Francišk Rec, iz zlate Prage, rimski provincijal pa o. Timoni, Grek po rodu. Predstavil sem se obema, pa sta tudi oba moj namen odobrila in me v sklepu poterdila.

Ko sem o. prokuratorju razkazal spričevala iz zdravilstva, izrekel je željo, naj pred vstopom v red napravim še skušnjo, da postanem doktor. Na stroške družbine poslal me je tedaj v Mačerato in dal mi je priporočilni list do vodja ondotnega jezuitovskega vstava.

Mačerata je zeló staro, slavno mesto Umbrije, ima vseučilišče, na katerem sem 2. grudna 1750 po doveršenih skušnjah postal doktor modroslovja in zdravilstva, ob enem pa tudi „Comes Palatinus in Eques auratae Militiae“. Razun šeg, ktere so navadne, kadar kdo postaja doktor, so mi še tudi neko čelado na glavo djali in nekak meč mi opasali, ker sem bil vitez.

II.

Pred odhodom v misijon.

Z doktorsko diplomó sem se v Rim vernil, zvedil sem pa, da to prokuratorju še ni bilo zadosti; moral sem še opraviti djansko skušnjo v zdravilstvu. Ko sem tudi to srečno prestal, mi je bil 13. gruden za vstop v novicijat odločen.

Omenjeni dan se zazná in poslovil sem se s prijatelji. Prav dobro se še spominjam, kako mi je pri tej priliki nekdo prigovarjal, naj svoj sklep spremenim, in naj premislim, da je vendar veliko bolje, ako se na Nemškem z berhko deklícó zaročim, kakor pa da bi med Indijani ali pa med černimi divjaki v Afriki zdihoval. (Meséni ljudje mislijo meséno; toda tisučero se jih kmali pritožuje, da le prekmalo se pokaže v tem naj večí britkost, kar so si mislili za naj večí srečo.) To bi

bil lahko storil, kajti imel sem svojo doktorsko diplomó in druga spričevala v roki, pa moj poklic ni bil to, ampak moj poklic je bil: svetu za vselej se odpovedati in naj dobrotljivšemu Bogu v resnici služiti. Nisem toraj poslušal glasú takih goljufivih Sirén, temuč naglo sem se podal v novicijat k sv. Andreju, kjer so me po šegi nekteri očetje iz družih hiš družbe Jezusove čakali, da mi srečo voščijo in me objamejo.

V začetku sem obderžal svojo svetno obleko, stanoval v posebni sobi, neki novinec pa me je podučeval v navadnih mojih opravilih in poslih. Po dokončanih duhovnih vajah pa sem 20. grudna pervokrat duhovsko obleko oblekel in pristeli so me drugim novincem.

V vsem svojem življenji nisem nobenega tako vselega časa vžival, kakor tih 21 mesecev, ktere sem v novicijatu v Rimu preživel. Poslopje, tega se deržeča cerkev in vert, vse je krasno. Moji sonovinci bili so mladi ljudje visocega in plemenitega stanú, in bili so dobrega serca, kakor ssv. Alojzij in Stanislav, ktera sta v ravno tisti hiši prestala svojo poskušnjo. Oče novincev, Inocencij Gentili, me je sicer za nektere mesce obložil z zamerznim poslom, morebiti zato, da me je skušal. Berž ko ne, je sum imel na-me, da bom zarad doktorske diplome in starosti — moji sonovinci zvali so me le „stari“ — bolj prevzetan memo družih. Ko je pa videl, da vse z veselím obrazom in dobro voljo storim, začel je z mano delati prav prijateljsko. Posvetoval se je z menoj, kadar je bil bolehen in smel sem v njegovo sobo stopiti, ne da bi poterkal. Še v Indiji sem prejemal tolažilne liste od njega. Z eno besedo rečeno, vsi so me cenili in spoštovali in terditi smem, da mi v novinstvu ne na duši in ne na telesu nobene reči ni bilo treba pogrešati.

Italijanski jezik sem si bil tako prisvojil, da so me komaj še za Nemca spoznavali. Zarad tega, in zarad dobrega izgovarjanja moral sem pogostokrat v novicijatu tako, kakor tudi v hiši, v kateri sem oblubo naredil, pri prvi mizi brati. Ob nedeljah in praznikih pa so me pošiljali na zeló obiskovane ulice in terge, da sem zbranemu ljudstvu pridigoval in keršanski nauk oznaoval. (Na Laškem se novinci večkrat v tem vadijo in ni nič posebnega. Tudi r. dr. Knoblehar je pravil, da je iz Propagande z drugimi hodil na kmete v hribe delavcem po polji ali kjer si bodi pridigat, in v življenji svetnikov se večkrat enake reči berejo. Vr.) Pogostokrat je Bog to moje delo s tem poplačal, da se je kak zastaran grešnik k Bogu z resnično boljším življenjem spreobernal.

Zadnjega mal. travna 1751 moral sem v družbi dveh družih novincev popotovati v Assisi, in med potjo v različnih selih in krajih pridigovati. Navadno proti večeru smo ali keršanski nauk učili, ali pa druge kratke govore imeli. Tudi smo po ulicah nektere pesmice prepevali, kterih obseg je bil premišljevanje štirih poslednjih reči. Ljudstvo nam je sledilo v trumah, spremljali so nas v cerkve in z nami molili med tem, da so se močno bičali.

Na tem potovanji smo veliko lepih in redkih reči vidili. Tako na primer, ko smo prišli v Montefalcone, so nam ondotne nune iz reda sv. Avguština pokazale celo truplo sv. Klare. Vidi se, kakor bi bila ta svetnica še le včeraj umerla, njen obraz je poln in lep, nohtje na rokah in nogah so rudečkasti in svitli; ravno tako je tudi orodje terpljenja Gospoda našega Jezusa Kristusa, ktero so po njeni smerti v sercu našli, občudovanja vredno. Verh tega so v njenem sercu še našli tri kroglice, kterih ena je toliko težka, kakor drugi dve, in ti dve toliko, kakor ena. Nekteri terdijo, da te tri kroglice pomenijo skrivnost presvete Trojice. Ena teh

kroglic je, kakor pripovedujejo, takrat prepočila, ko je Martin Luter začel krivo vero razširjati.

(Dalje sledi.)

Srednje-afrikanke sibe.

(Dalje.)

Ne bom popisoval stiske misijonarjev, ki niso mogli dobivati vina, da bi vsak dan obhajali sv. mašo, neizrečeno poživiljenje za mučene duše. Z vinom se je gospodarilo tako, da ga je ostalo nekaj malo za mašo ob nedeljah in praznikih. Sicer niso imeli vina ne misijonarji in ne redovnice; pili so skoraj zmeraj umazano, solnatno in zamernozno vodo.

V toliki nadlogi moram slovesno poterditi, da ne misijonarji, ne redovnice niso zgubili serčnosti in ne gorečnosti za svoje pretežavno opravilo: stanovitno so ostali vsak na svojem mestu, dobrovoljni in zadovoljni so pri tolikem in tolikem pomanjkanju in darovanju brez utrujenosti delali, da bi Kristusu duš pridobivali. Nikoli niso omahovali in ne zgubili serčnosti, ko so divjali toliki viharji, sredi med tolikimi boleznimi, v obliči smerti tolikih sobratov in sester; temuč prenašali so neprestrašeni udarce prestrašnih pošasti, vedno zaupajoči v Boga, ki potare in vzdigne, ki razžalostuje pa spet tolaži, in v Boga Zveličarja, ki je po svojem prebridkem terpljenju in smerti častljivo od smerti vstal. In to njih zatajevanje še više seže, ako se pomisli, da tudi oni sami so bili večkrat terti od vročice in to v presoparnem obnebj, bivši ob enem terpinčeni od komarjev in družih živali, ki so jih noč in dan morile. Ob kratkem, bili so vsi pod naj slajšim bremenom križa, čisto brez vsega človeškega poterdila; ali vendar bili so vsi pogumni, vsi serčni in polni zaupanja na samem križu Jezusa Kristusa, kar je nezmotljivo znamenje, da to je delo Gospodovo.

In tem splošnim pomanjkanjem in žertvam se je družil še drugi prav težek križ za mojo dušo in za serce našega velikega namestnika č. g. Antona Skvaranti-a. Ta teža je bil dolg 46.784 frankov, ki smo ga bili dobili, ki z enim, kar smo sami bili prisiljeni za naj potrebniši reči ga narediti, znaša čez 70.000 frankov.

Ali to še ni vse. Še druga bolj divjaška stiska je nastajala in tergala me naj globokeje v dušo.

Proti koncu mesca malega travna 1878 se je jelo obnebbe zagrinjati v goste megle; bliski, gromi in strele so žugale uničiti une zapušene zemlje. Neprevidoma so jele liti plohe z neba, in deževanje je bilo dobra dva mesca tako obilno, da naj stareji ljudje te dežele ne pomnijo kaj tacega. Bela in Višnjeva reka ste tako narastli, da ste prestopili bregove in žugali zatopiti samo véliko mesto v Sudanu in z njim vred našo véliko naravo v Hartumu. Obsadka več tisuč vojakov v Hartumu, pod vodstvom vojaških mérjevcev (inženirov), je okrog vsega mesta kopičila močne nasipe, da bi povodnj obmejila; mi pa smo ob enem s silnimi stroški ob Višnjevi reki pred misijonsko hišo kopčili silovite nasipe ob bregovih. Tako se je po nepreterganem delu skoz tri tedne mesto in misijon obvarovalo in strahoviti pritoki niso storili znamenite škode. Padlo je sicer na stotine in tisuče hiš; vendar naše poslopja so ostale brez poškodovanja. Jezovi in nasipi pa bodo služili veliko lét v prihodnje, da se misijon obvaruje povodnji.

Nato so poljedelci in kmetje sejali semena, kar so jih pri poprešnji lakoti premogli še ohraniti. Dobro namočena zemlja je postala rodovitna in obrodila je tako obilnost vsaktere žetve, da pretekle leta nikoli ni bilo kaj tacega viditi. Vse je mislilo, da o novi žetvi dragina

neha in da se pozabijo celó sledi prešnje strahotne revšine.

Pa ni bilo tako. Še v deževji je padalo na stotine in tisuče hiš in kóč, ki so narejene iz opék na solncu posušenih, iz slame ali terstja. Ubogi prebivalci so bili pod milim nebom, nastavljeni po noči in po dnevi golemu obnebbju, v deževji in solnčnem pripékanju. Pričele so se tako hude vročice, da so obširne dežele bile kakor obsejane z merličmi vsacega spola in starosti, in malo število ostalih je bilo kakor lazijoči merličmi. Strah in groza se je razširjala na vse strani, prehuda in neodjenljiva kužnost se je natrosila v mesta, v velike vasí in po poljih s toliko silo in hujavo, da se je velik del teh okrajín v kratkem spremenil kakor v eno samo veliko pokopališe.

(Dalje sledi.)

Nihilisti in podnihilisti; rudečkarji in rudečkarčeki.

Rudečkarji in ničkarji so se na Ruskem zopet huje jeli šopiriti. Posebno išejo ljudstvu to misel vsaditi, da vse, kar zdaj stoji in veljavo ima, je skoz in skoz zanič in se mora razdjati, potreti, uničiti. Tem podobno so delali marsikteri zbori in postavodajci po več deželah: „vse preč, vse ni zanič, vse mora novo biti!“ Po tem kopitu so delali in delajo, kolikor se niso še naveličali in spoznali, da tudi njihovo delo vse je za nič. Koliko krivice zoper sedmo zapoved je storilo laško framasonstvo, koliko prusaška prederznost, koliko je dela zdaj francosko! Dosti tolovajstva in barbarskih ostudnost so storili po drugi strani rudečkarji in nihilisti — in jih želé še milijonkrat več storiti! In glejte in stermit: oboji se ustijo, da hočejo ljudstva in narode osrečevati!

Kaj bode konec? Po Sisifovem in Kajnovem delu se bodo oboji prepričali — prisiljeni se bodo prepričali, da le v tem je rešenje človeštva, kar so najhuje sovražili — v katoliški Cerkvi.

Rudečkarji in ničlarji, kakor „Vaterland“ piše, hočejo 1) prežati posebno na bogate in veljake, da pri njih dobijo prav veliko prijatlov... Toda, bedaki! ali ne vidite, da so zeló že zdaj vaši prijatli? Ali se ni ravno pri tacih pričela nevera in brezverstvo? — 2) Ničlarji hočejo tovaršem in prijatlom prav čversto davke nakladati in „en del njihovega premoženja uzeti, da bodo imeli pomočke za svojo propadando“... No, ali pa ne delajo liberalci po drugi strani tudi tako? — 3) Nihilisti hočejo dobiti vpliv do vradnikov, častnikov in ta vpliv v to porabiti, da ljudstvu njihovo vlado primerzijo... Čudno; poglejte n. pr. na Laško, Francosko itd., ali ni to že odveč doseženo?

Nihilisti in rudečkarji hočejo le doveršiti, kar so verski sovražniki davno že začeli. Le nekaj družega je: nihilisti tudi bogatim in visokim brezvercem, ki so jim pot pripravljali, nočejo prizanesti, temuč takim še najhuje kožo stepsti. To pa je popolnoma plačilo satanovo za službo satanovo, kteri tiste naj strašnejše tare in muči, kteri so mu naj zvestejše služili.

Kdor tedaj zapeljanih se želi rešiti, naj služi Njemu, kteri dobro plačuje, hudo pa kaznuje. Oberne naj se brez odloga k materi svoji Cerkvi, ktero je nehvaležno zapustil, morebiti celó sovražil, preganjal...

Ker pa je spreobrnjenje čudež milosti Božje, zato je čez vse potrebno za vse take nesročne moliti: naj bodo toraj vsi brezvérci, slabovérci in vsi sovražniki sv. vere prav posebno priporočeni v spomin pri ss. mašah, v osebne molitve, in še posebej v bratovske molitve Naše ljube Gospé presv. Serca Jezusovega.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

V Ljubljani, 18. avgusta. (*Spomin cesarske 50letnice.*) Srečni so narodi, ki so s terdnimi in svetimi vezmi tako tesno zedinjeni, da jih naj hujši viharji današnjega časa ločiti in raztergati ne morejo. „Vse za Boga, cesarja in domovino“ — niso prazne besede, temveč pomenljiva, osrečilna načela, ki jih je Bog sam z neizbrisljivimi čerkami zapisal v človeško srce. Nepremagljivo bilo je izvoljeno ljudstvo stare zaveze, ter se je radovalo v sreči in obilnosti, dokler je bilo zvesto Bogu, kralju, svojemu pomaziljenemu Božjemu namestniku, in dokler je ohranilo goreče hrepenenje za obljubljeni deželo, svojo domovino, ki je zvesta podoba večne domovine. Vsako blago srce bilo je polno veselja viditi te dni, kako živo se gibljejo vsi narodi velike Avstrije, da bi razodeli svojo zvestobo in ljubezen do presvitlega, občeljubljenega cesarja. Po vsi pravici se smé reči, da ga ni kraljestva po vsem svetu, katero bi nas prekosilo v ljubezni do našega vladarja, ki se pa tudi odlikuje pred vsemi vladarji z očetovsko ljubeznijo, ktera z enako skerbjo objema vse narode obširnega cesarstva.

Družba sv. Vincencija te lepe prilike za skazanje svojega spoštovanja ni zgrešila, temveč je v djanji razodela, da želi slavni dan cesarske petdesetletnice nepozabljiv storiti za ljubljansko mesto in za celo deželo. Kupila je veliko hišo z dvorom in vertom na Poljanski cesti, št. 36, ktera se ima za deško sirotišnico porabiti. Davno zaželeni namen te družbe se toraj spoľnuje in berž ko bo mogoče, bo družba sprejemala uboge sirote ter jih keršansko odgojevala. Zapuščeni dečki bodo z božjo pomočjo dobri kristjani, pridni in sposobni delavci, rokodelci itd., pa tudi marsikter zmožen deček bo dosegel naj višji srečo duhovskega stanu v veselje in blagor onim, ki so bili delavni za ta znameniti vstav. Kdo more izreči, koliko dobrega sadú na leta in leta bo obrodila ta vejica keršanske ljubezni in kako srečni so dobrotniki, ki sadijo in prilivajo, da se vedno bolj krepko dviguje in razširja drevo, katero bo sprejemalo v srečno zavetje uboge dečke, ki nimajo za-se nič lastnega prostorčka.

Za take velike namene potrebuje družba tudi obilne pomoči in prosi zato milih darov, ki naj se dobrotno izročujejo ali domačim gg. duhovnom, ali gg. vrednikom časopisov, ali predništvu Vincencijeve družbe. Vsaki naj manjši dar se bo z obilno hvaležnostjo sprejel.

Predništvo družbe sv. Vincencija.

Iz Ljubljane. (*Papežev god in čast Pečiske rodovine.*) Papežev god po poprešnjem imenu, Joahim, je bil zadnji nedeljo, 22. t. m. „Unità“ pravi, da laško rovarstvo nas je učilo obhajati papežev god: obhajalo ga je ono iz hinavšine; mi ga obhajamo iz hvaležnosti, iz ljubezni, iz vdanosti. Nekdaj so papeževi godovi memo šli kakor nevedoma, kajti papež sam nastopivši stol sv. Petra je kakor zapustil poprešnje ime, ki mu je bilo dano pri sv. kerstu. Tako skoro nihče ni vedil, da Pij VI se je prej imenoval Janez Angel, Pij VII v družini Barnaba, Gregorij pa kakor kasinski minih; Leon XII Hanibal; Pij VIII Ksaverij, in Gregorij XVI Jernej Albert, ko minih pa Maver.

L. 1846 in še dve leti so prekucijski vitezi obhajali družinsko ime Pija IX; toda že tretje leto svojega papeštva je Pij obhajal svoj god že v Gaeti, v pregnanstvu.

Kar pa so prekuciji pričeli iz licemérstva, to nadaljevajo katoličani iz ljubezni. Ne da bi namreč v sv. Očetu častili samo papeško čast, časté tudi njegovo osebo, v kateri sijajo tolike in tolikošne prednosti in čed-

nosti, ki ga delajo častitljivega tudi brez ozira na čast, ki je zdaj zedinjena z njegovo osebo.

Družina Pecci (r. Peči) je že stara in sloveča; iz nje izhaja več svetnikov in svetnic. Tako je Peter Peči, ustanovnik pušavnikov sv. Jeronima na Španjskem, umerl l. 1402 v svetišču Marije Device v Guadalupe in oklican za „blaženega“. Bl. Alfons Peči, mož velike svetosti, spovednik sv. Brigite, škof v Andaluziji; odpovedel pa se je po papeževem dovoljenji škofiji (l. 1367) iz ljubezni do čednosti in pristopil v red sv. Jeronima. Emilij Peči se je vojskoval zoper Turke o obseji Famagoste. Ker so pa bili Turki premagali in prederli v terdnjavo, je Mustafa poklical préd-se keršanske glavarje in zahteval, da saj eden naj se poturči zatajivši Jezusa Kristusa. Ker so pa vsi pošteno odbili ta preklicani predlog, so bili na povelje Mustafovo trinoško pomorjeni. Med vsimi naj hujši smert je zadela Emilija Peči-a 2. vel. serp. 1572; z vso serčnostjo je nasprotoval žuganju in terpinčenju, kar vse je rajši prestal, kakor da bi od vere odstopil. Zadela ga je smert sv. Jerneja. Z junaško stanovitnostjo je terpel, da so pošastni trinogi živemu kožo derli z života. Imenuje se: „Blaženi Emilij, vojak in mučenec“. Zraven teh ste tudi: zveličana Marijeta Peči, in Ambrozija Peči, obe redovnici.

Opustim naštevati dalje veliko število preslavnih móž tudi v družih stanovih iz te rodovine, ki izvira iz Siene in se je od starodavnih časov ločila v 4 rede; Peči se štejejo k redu, ki se imenuje „dei Nave“, ki je bila močno sloveča.

Iz Ljubljane. *Iz katoliškega misijona v francoski Afriki* sporočila kažejo, kaj je tudi tam storila suša. Kakor v srednji Afriki, tako na Algirskem katoliški duhovni in redovi išejo pomagati ubogemu človeštvu. Iz Kube blizo Algira poročilo ondotnih katoliških redovnic do neke dobrotne gospé v Ljubljani pravi:

„Naše delo v Afriki so ubožnice, šole, pribežališča, bolnišnice, obiskovanja bolnikov po njih kočah (gurbis) in keršanskih vaséh. Vse to pa omaguje v pomanjkanju pomočkov!“

Dalje omenja lakoto in njé naslednico, vročinsko bolezen l. 1869, in da je nadloga pobrala dvé tretjini prebivalstva. Omenja, kako so zbirali in zbirajo zapuščene sirote in jih zročujejo redovnim hišam, ktere zdaj (Gambetta in mnogi siti judeži v Parizu in drugod) hočejo zatreti. Omenja „aposteljna Arabov“, milg. Lavigerie-a, škofa algirskega, ki je odperl svoje očetovsko srce 1800 sirotam obojega spola — od 2 do 16 lét. To veliko družino je bilo treba oskerbeti z vsim potrebnim. Dve misijoski družbi ste bile ustanovljene za izrejo teh ubožnih bitij, ki so smerti bile nastavljene. Delo se je pospeševalo, pa viri pomočkov so potekli.

Pod vplivom katoliške vere se meči natora naših dražih Arabov, pravi poročilo, mnogi so nam delali veselje, marsikteri so umerli smerti svetnikov, nektere deklice so postale redovnice, naj veči del so izverstne družinske matere po vaséh, ki jih mi zderžujemo.

Milgsp. škof Lavigerie v svoji apostoljski velikoserčnosti je spočél misel: preroditi Afriko z naseljevanjem keršanskih zakonskih. Ženijo in možijo se med seboj sirote, moški izrejeni od redovnikov v Karreji, in ženske od redovnic v Kubi. Oskerbi jih misijon z vsim, dá jim hišo, pohišje, goveda, orodje za kmetijo in zemljiše: tako vstajajo pofrancozene arabske vasí s pomočjo sv. vere.

Ako kateri naših dobrotnikov kdaj pride v Afriko, pravi dalje, prosimo, naj obiše svoje otroke (ki so jim očetje ali matere kot dobrotniki — dobrotnice) pri sv. Moniki in pri sv. Ciprijanu. Vidil bo čedno cerkev, v

kteri misijonar po dvakrat na dan zbira k molitvi otroke, ki jim je po veri oče, mati, zdravnik, sodnik mirú za kake male razpore itd.

Redovnice imajo pa šolo, napolnovano z umuimi otroci, ki prav dobro govoré francosko.

Delo, nam posebno drago, je misijon za kabilski narod. Ondi imamo napravo, v kateri vadimo žene, da dobijo veselje do dela. Šivanje, red itd. so jim čisto neznane reči. Privabijo se za kaka 2—4 solde na dan; zlagoma dobivajo veselje te nesrečne ženske, pogreznjene do stanú, kakoršnega si komaj kdo more misliti v Evropi.

Vsak dan tudi eden redovnikov s svojo popotno lekarno (apoteko), s cufanjem, obezami, prehodi vas, obiše zaduhle kože, obezuje gnjusne rane itd. Oskerb-nika teh bolnikov vsak dan spremlja truma otrok, ki mu kličejo: Meraptat (redovnik), daj mi šivanko, iglo; in ktereга zadene sreča, da dobi dražčico, s spoštovanjem poljubi Meraptat-u plajš ali belo obleko.

Prednica redovnic v Kubi piše omenjeni gospej še posebej in pravi med drugim: Prav žalostna osoda žuga nas zadeti. Naša bolnišnica v Atofu, ki šteje zdaj čez 70 bolnikov in veliko množico neozdravljivih sirot, ima svoje djanje opustiti. Kaj nam je storiti, gospá? Mé smo se z obljubo darovale v korist afrikanskim nevernikom, nočemo več zapustiti svojega mesta, če bi bilo nam tudi konec storiti, kakor eden naših otrok, ki je bil pred tremi tedni žertva za vero (bil je arabski sirotek, pobran o svojem izstradanji), in eden naših misijonarjev, ki je bil pred šestimi tedni umorjen iz sovraštva do sv. vere.

Ne, gospá, ne bomo zapustile svojih bolnih, svojih otrok, ki imajo čast, da so v luči milosti. Malo zlata nas bo rešilo, velikoserčne duše nam bodo na pomoč prišle. Ni že kaka sirota, ki Vas prosim jo za svojo sprejeti, gospá, to je mati sirót, Arabov. Pet sto frankov bi zadostovalo za njih zderževanje. Ako ne morete Vi, gospá, djati tega zneska med svoje dobre dela, naši prijatli vam bodo pomagali, blagovolite, prosim, jih vne-mati za afrikanski misijon...

Ako ne bomo imele več tega tolažila, da bi stregle bolnikom v bolnišnici, pojdemo jim streč po njihovih kočah... Sv. Jožefu, ki ne more nič odreči, izročim svojo prošnjo.

V **Železnikih** je bila na véliki Šmaren t. l. zahvalna slovesnost za srečno doveršitev vsega dosedanjega dela pri farni cerkvi, in zlasti po postavljenem lepem kam-nitem tabernakeljnu z dvema angeloma (delo g. Vurnika iz Radolice), z dvema še nad seženj visokima kamnitima podobama svetih aposteljnov Petra in Pavla (delo g. Zajca v Ljubljani) in prelepo oltarno podobo sv. Antona pušavnika, z okvirjem vred tri sežnje visoko (delo aka-demičnega malarja gosp. Volfa v Ljubljani). Da je vse troje res izverstno, mojstersko delo, se vsak lahko pre-priča. Po skerbljivosti gosp. fajmoštra se bodo zdaj še druge dela pri velikem altarji in pri stranskih altarjih nadaljevale, berž ko bo moč. Bog daj srečo! —

V **Terstu**, kakor piše „Edinost“, je letos 7 okoli-čanov hodilo v italijansko in nemško gimnazijo in šest jih je šolo izveršilo vse skoz izverstno. Vsi so dobivali nekaj podpore od teržaškega milgsp. škofa, ki posebno skerbé za šolsko mladino. Želeti je, pravi list dalje, naj bi več okoličanov dajalo v srednje šole take sinove, ki imajo dobre glavice, potem bi okoličani lahko dobi-vali svoje duhovne, zdravnike itd. — Letos ne dobi teržaška škofija nobenega novomašnika, ker bogoslovca v 4. letu ni imela nobenega. Škofija s 312.000 prebi-valci ima že nad 80 duhovskih služb izpraznjenih, in

letos ji je pomerlo toliko mašnikov, da primeroma v nobeni drugi škofiji ne toliko.

Kako se ruski romarji v Jeruzalemu poslovljujejo.

Že pred nekoliko časom smo naznanili, kako po-božni so ruski romarji; sleherni tukaj jim rad dobro spričevanje daje; njih obnašanje, njih ponižnost, njih molitev, njih petje, vse razodeva pravo pobožnost.

Naj popišem bralcem neko šego, katero so si sami zmislili in na katero jih je le njih velika pobožnost pri-peljati mogla. To šego imenujem: „Poslovljanje z Je-ruzalemom.“

Tistega dne, ko namerjajo ruski romarji odriniti, se jih zbere na stotine na verhu Oljske gore, od koder se človeku odpre krasen razgled čez sveto mesto. Vsi pokleknejo, nekoliko časa molijo, in med tem ko gredo v procesiji z Oljske gore, pojejo žalostno pesem: Po-slovljenje od Jeruzalema. Ako med potjo pridejo memo kakega znamnja, ga s tem počasté, da se s kolenom pripognejo. Pričnejo na mestu, na katerem je Jezus v nebesa šel; potem pridejo do mesta, kjer je Jezus oče-naš učil, dalje do verta Getzimana, do groba presvete Device, do Betfage, Betanije, do doline Josafat in do Zlatih vrat.

Ko pridejo nazaj v sveto mesto Jeruzalem, obišejo slednjikrat svetišče „brezmadežnega spočetja“, mesto kjer je bil Jezus bičan, „Ekce Homo“, vsako postajo križevega pota do Kalavarije in Božjega groba. Potem zapusté z gorečimi svečami v rokah cerkev Božjega groba in sv. mesto in se podajo proti velikanski ruski napravi, ktera je za romarje pripravljena, in od onod proti svoji domovini.

Pri tem ginljivem prizoru so tudi naše oči solzile in rekli smo: „Oh! kaj vendar še moti rusko cerkev, da se ne zediní s katoliško! Čemu te krivovérstva, ki druga drugi nasleduje; čemu te stranke, ktere so bolj politične, kakor pa cerkvene?“

Koliko moč bi Rusija dobila v političnem oziru in tudi v oziru na moralno gospostvo in moč še celó na Jutrovem, ako bi se tesno sklenila z apostoljskim Stolum!

Oh, moji dragi prijatelji, molite iz globočine serca za to zedinjenje! Molimo z vso močjo naše vere!

Alfons Marija Ratisbon.

Razgled po svetu.

Za novo cerkev v Sarajevem v Bosni so udje ce-sarske hiše darovali 13.100 gl., t. j.: Cesar za-se in za cesarico 5000 gl., cesarica Marija Ana 2000; nadvojvoda Karol Ljudovik s soprogo Mar. Terezijo 500; nadvojvod Ljudovik Viktor 100; nadvojvod Ferdinand IV, veliki vojvod Toškanski s soprogo 500; nadvojvod Janez 200; nadvojvod Albert 1500; nadvojvod Viljem 1000; nad-vojvodinja Elizabeta 400; nadvojvod Jožef s soprogo 1000 gl.

Rimo-Belgiško. Sv. Oče Leon XIII se v preizverst-nem nagovoru pred vsim svetom pritožujejo čez silovito razžaljenje, katero so storili belgiški deržavni opravniki apostolškemu Stolu s tem, da so papeževega poslanca brez kacega pravičnega vzroka odpravili. Naj podamo tukaj samo kratek posnetek.

Ne iz osebne britkosti, temuč skerbni za čast apo-stoljskega Stola so sv. Oče že prej razglasili vse po-čenjanje belgiške vlade, da se vsak lahko prepriča, kako

krivične so dolženja in obrekovanja belgiške vlade zoper Rim. Zdaj pa pojasnujejo globokejši vzrok te dogodbe. V tem kakor v drugih počenjanjih, ki so skor povsod enake, vidi Kristusov namestnik neke sledi, ki kažejo, da že davno pričeta bogoskrunska vojska zoper sv. Cerkev je postala zopet bolj neusmiljena. Očitniši in brezozirniše divjá stara zakletev, ktera boče duše ločiti od apostolskega Stola, in ktero zakletev so prekucevavski ljudje zato osnovali, da bi sami gospodovali nad keršanskimi narodi, kadar bi jih iztergali spod varstva rimskega papeža. Ravno ta sklep so imeli sovražniki, ki so s silo in zvijačo rimskim papežem pograbilo svetno gospostvo papeških dežel; z enako lisičnostjo in potuho rijejo že davno in išejo katoliško Cerkev, katoliške naprave v sovraštvo pripraviti, še zlasti pa zoper rimsko papeštvo, ki je v občni prid postavljeno človeškemu rodu v zveličanje.

Ravno te namene so sovražniki katoliškega imena imeli v Belgiji, raztergati namreč ali omajati zvezo, ki zedinja belgiško ljudstvo z apostolskim Sedežem. Zato so pri očitnih zborih zagnali glas, da naj belgiško poslanstvo pri apostolskem Stolu jenja, in ko so pred dvema letoma prišli do državne kermila, so rekli, da poslanec se bode poklical iz Rima berž ko okolišine dopusté.

Priliko za doveršenje njih namena jim je podala predložena postava o začetnem nauku. Glavni namen pri tej postavi je: že otročje serca odtegniti vplivu katoliške vere, vsako cerkveno oblast in skerb odstraniti od njih in jih popolnoma prideržati za gospostvo in voljo posvetne oblasti. Ta postava določuje, da pri izreji otrok naj posvečeni pastirji nimajo nič deleža, nič nadzorstva. Pri otročjem poduku hočejo verstvo čisto izločiti, vse versko podučevanje odstraniti iz očitnih šol. Vsak sprevidi, kako nevarno je to za mladino, — še toliko huje, ker iz tako imenovanih normalnih šol, v kterih se izučujejo tisti, ki imajo pozneje biti učitelji mladine, se odpravlja ves verski nauk.

Tolike krivice in nevarnosti za večni blagor mladine tudi škofje niso mogli poterčiti in so mladino odvracali od tacih šol, skerbeli pa za napravo drugih šol, v kterih se mladina verstva in vsih družih potrebnih reči naj boljše nauči. V tem oziru gre Belgijancem naj večji hvala, da so tako potrebne šole z naj večji gorečnostjo podpirali.

Tudi sv. Oče so v pismu belgiškemu kralju očitno naznanili, da omenjena postava je nasprotna katoliški veri, pogubna za mladino in za državo, in so jo toraj obsodili in zavergli.

Belgiška vlada pa je hotla, naj sv. Oče belgiške škofe ravno v tem posvari in pograja, v čemur so hvale vredni. In ker je papež stanovitno to odrekal, je vlada nehala z Rimom priljudno in prijazno občevati; z neslišano nepriljudnostjo je papeževega poslanca odpravila čez mejo, potem pa je iskala to nespodobnost z raznimi predtezami in obrekovanjem zakriti, ter zadolženje na apostolski Stol zvaliti in z vedno večji prederznostjo ni jenjala ga provati in zaničevati.

Dalje našteva okrožnica razne storjene krivice in pritožuje se čez-nje pred vesoljnim svetom.

Na Dunaju, 23. avg. Presvitli cesar so po grofu Taaffe-tu vsemu cesarstvu naznanili zahvalo za tako veselo veseljno vdeleževanje o Njihovi 50letnici. Lastno-ročno pismo do ministra pravi:

Ljubi grof Taaffe!

Z veselo ginjenim srcem pregledujem neštevilne spričevanja čestitajoče ljubezni in vérne vdanosti, ki so Mi k Mojemu 50letnemu rojstnemu godu prihajale iz vsih krajev Mojega cesarstva. Ta dan je s tem postal družinski praznik za Mene, za Mojo hišo in za vse Moje

narode, ker povsod se je obhajal slovesno in priserčno in je s skazovanjem žive dobrotelnosti dosegel više posvečenje ter Me še z dvakrat večji hvaležno zadovoljnostjo napolnuje. Toliko bolj žal bi Mi torej bilo, ako bi kje kak pošten deležnik teh vdeleževanj menil, da je preziran ali iz Moje hvaležnosti izločen. Naložim Vam toraj, da zvestim narodom Mojih kraljestev in dežel, kolikor daleč Vaše področje seže, Mojo naj iskrenejši in naj priserčniši zahvalo oznanite.

V Išelnu, 20. avgusta 1880.

Francišk Jožef I. r.

Norci na Novolaškem. Po mnogih deželah se skazuje, kako bogato žetev ima liberalna doba z norci. Laški „Secolo“ vé iz Rima, da je tudi med vojaki veliko zmešanih in veliko samomorov, da toraj vojni minister hoče sestaviti odbor, ki bo iskal pomočkov zoper te hujave. — Višji sami naj zamašé vire zmešanosti: kdor mora služiti sovražnikom naj višega poglavarja sv. Cerkve in se dati rabiti zoper mater Cerkev, taki ne more imeti mirnega serca; kjer pa je vedno grizenje in žalost, tam se lahko možgani zmešajo. To več ali manj veljá tudi drugod, kjer vojaki nimajo prilike, da bi popolnoma zadostovali svojim verskim dolžnostim. Tudi v družih stanovih po Laškem raste število norcev, kakor piše „Unità“.

Jezuiti v misijonih in na Španjskem. Po Božji previdnosti novi antikristi in framasoni vselej raka v vodo veržejo in sami sebe po glavi bijejo, kolikorokrat jezuite preganjajo. — Veliko jezuitov, kakor pišejo, sedaj gre v zunanje misijone, med drugim na Filipinske otoke. — Knez Pastrano na Španjskem je jezuitom podaril svoj celi grad „Chamartin de la Roja“ blizu Madrida, kamor pride 30 očetov iz Saragosse in 1. kim. prično tam nov kolegij. — 13. mal. serp. so prišli jezuiti v Grao, pregnani od rudečkarjev in liberalnih judov na Francoskem.

Varnost v Parizu. Odkar je vlada sama pričela pravico z nogami teptati, tudi očitna varnost čedalje bolj zginuje, — kakor se na Laškem godí že več lét. Po dnevi in po noči so v Parizu na očitnih cestah ljudje napadani, v srednjem mestu posebno po polnoči. Razbojnikmi so deljeni v derhali. Po ducate trupel s praznimi žepi in smertnimi ranami na teden iz vode izlečejo, ker tolovaji jih oropane in razmesarjene v vodo veržejo. To je nasledek brezvérske vlade.

O tej priliki naj povemo dogodek, ki je prav priméren preganjavcem sv. Cerkve vest izpraševati. V dvorani „Chayne, rue de l'Allemagne“ so rudečkarji 25. jul. t. l. imeli nekaj shod, pri katerem je predsedoval veliki rogovilež Enrik Rochefort. Vsi so govorili zoper Gambetta, zakaj rudečkarji so ravno tako sovražniki vladi kakor Cerkvi. Pred drugimi se je nosil neki Klovis Hugues. Omenil je le-ta, kako je delala sedanja vlada z jezuiti, napadala njih hiše in z vetrihi odpirala vrata, in prav primérno je pristavil: „Vladni republikani so čisto ravno to storili sami, kar so očitali nam o času komune!“... Kteri preganjavci Cerkev pri takem očitniji ne zarudecé, je znamenje, da jim po žilah teče sam žolč namesto kervi.

Koliko občutka ali hvaležnosti imajo spačene serca, kaže strahoviti Robespierre. Ta zvér (roj. l. 1759) je imela svojo odgojo zahvaliti škofu, milgsp. De Concié-u v Arras-u. Zapustivši kolegijo se je vdal ženski ljubezni, kar je večidel začetek vsake spake, in naslednjič je Francosko v kervi utopil, — pa tudi sam je moral pod koso umreti 28. jul. 1794.

Amerikansko. (Za izselovalce.) Sloveči amerikanski misijonar čast. gosp. Francišk Ksav. Venning-r, S. J.,

je v misijonskem poročilu (Sendb. des göttl. Herzens Jesu) v Inomost pisal, kar nasleduje. Deržavi Nebraska in Kansas ste tisti, v kateri prihaja zdaj naj več izselovalcev. Ti pa morajo biti zelo pazljivi; če ne, bodo jih lažnjivi časniki s svojo hvalo hudo zapeljali. — Ni davno, kar se je več društev v Ameriki osnovalo. Te društva se s tem pečajo, da kupujejo zemljišča in jih potem, kolikor mogoče, hvalijo in za drag denar prodajo. Ako izseljenec tako zemljišče kupi, pozneje spozná in sprevidi, kako se je goljufal. Velikokrat bi si rad pomagal, pa kaj hoče, ker ne najde kmalu koga, da bi mu zemljiše odkupil, in bi se drugam preselil; tako si tedaj ogreni celo svoje življenje. Vedno je treba pred očmi imeti: „Ne kupuj mačka v vreči!“ Hočem reči: ne kupuj zemljiša, če ga nisi sam poprej ogledal in ljudi, kateri so že dalj časa tam, izprašal.

V nekterih krajih je zemlja zelo rodovitna, pa kaj to koristi, ker je obnebe nezdavno, ali pa ko pride čas žetve, prihrumé kobilice in vse pokončajo. V drugih krajih je predaleč cerkev in šola; drugod je zima predolga ali prehuda, ali pa je za Evropejce po leti prevroče ali pomanjkanje dežja. Jaz vém za eno samo zveznih deržav, katero bi si upal priporočati Evropejcem. Ta deržava se imenuje Oregon. Pa še tam preveč pomanjkuje duhovnov, cerkev in šol, da bi se mogla naravnost priporočati. Tudi je preveč oddaljen; ko bi se le 30—40 družin z duhovnom in učenikom tje vse-lilo, bi se zamoglo varno reči, da se ne bo nikdo kesal, da se je tje naselil. Vsak izseljevalec naj se toraj derži tega pravila, da vselej sam ogleda kraj, kamor se za stalno misli naseliti. Nikoli naj se ne useli na tak kraj, kjer ni cerkve in šole, ali kamor se duhoven in učenik s naselci skupaj ne naséli. Te okolišine posebno zaradi tega tako povdarjam, ker se je ravno letos več tscih društev osnovalo zato, da vodijo to preseljevanje, pa pri tem skerbijo le bolj za svoj dobiček, kakor pa za blagor in zadovoljnost naseljencev.

Posebno štiri deržave izselovance k sebi vabijo. Te so Minesota, Nebraska, Kansas in Arkanzas. — Perve tri teh deržav so zelo rodovitne in tudi imajo zdravo obnebe; pa kobilice in vremenske nadloge tamšnjim prebivalcem življenje hudo grenijo. V Minesoti je zelo dolga in huda zima — poleti pa strašni viharji razsajajo. V Nebraski in Kansasu posebno v začetku poletja hudi viharji zemljo razdevajo. Vsako leto enkrat tam razsajajo nevihte, ktere cele naselbine pokončajo, pa tudi vsako leto kak človek po njih konec stori. Arkanzas nima posebno dobre zemlje in je tudi še malo katoliških naselcev.

Cret in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Šestletna deklica, Johanica, je bila za davico in drugimi boleznimi tako hudo bolna, da ji je zdravnik trikrat že smert napovedal; ko smo pa začeli opravljati 9dnevnicu in obljubili po „Dan.“ zahvalo razglasiti, če se ozdravi, ji je precej odleglo in ji zmeraj na bolje gre. Preserčno hvaljena bodi N. lj. G. presv. Serca! V Ljubljani, 20. vel. travna 1880.

Marija Blaž.

Št. 2. Dolgo časa sem terpela na životu bolečine, ktere mi je nekak kožni izpustek vzrokovoal, in zdravniške zdravila nič niso opravile. Prosila pa sem po „Danici“ častite ude bratovšine Naše ljube Gospé presv. Serca za molitev — in z naj priserčnišim veseljem nanznam, da mi je čista Devica v kratkem zdravje iz-

prosila; toraj spolnim obljubo in pristopim v dobrotno bratovšino.

20. vel. serpana 1880.

R. P.

Št. 3. Bil sem večkrat v hudih zadregah, dušnih in telesnih. Priporočal pa sem se z zaupanjem Naši ljubi Gospej presv. Serca in Piju IX; in vse se mi je v dobro izšlo. Obljubil sem to razglasiti po „Danici“; s tem spolnim svojo obljubo in se ob enem želim še priporočiti bratovskim udom za kak zdihljej k Naši ljubi Gospej. „Molimo eden za drugega, da bomo obranjeni.“

Borovnica, 22. vel. serp. 1880.

Janez.

Prošnje.

V molitev goreče priporočeni: Bolna hčerka za zdravje. — Rešenje iz hudih telesnih bolečin. Usliš. se naznani. — Oseba, ki že mnogo lét terpi vsled bolne roke, pa tudi v dušnih britkostih. Ako bo rešena težav, razglasila bo to po „Danici“. — Hči priporočá svojega pijanosti vdanega očeta. Ravno tako naj bodo priporočeni vsi gerdi pijanci neke fare na Dolenjskem za keršansko treznost. — Dva zakonska za dar spreobrnjenja. — Dober namen v neki zadevi. — Dva bolnika.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec vel. serpan in kimovec 1880.

I. Glavni namen: Izročenje vesoljnega sveta v naj svetejše Jezusovo in Marijino Serce za splošno spreobrnjenje.

II. Posebni nameni:

30. vel. serpana. Sv. Roza Limanska, devica, † 1617. Priporoč.: Fara duhovn. pri Kost. B. M. D. (2304 duš). Deviški stan za stanovitnost. Cerkev v Ameriki.

31. Sv. Rajmund; v Algiru, kjer so keršanski jetniki bivali v naj večji nevarnosti od sv. vere odpasti, se je sam dal v sužnost za rešenje družin in je neznanako veliko terpel. † 1240. Priporoč.: Kočevska Reka sv. Jan. K. (2203 d.). Katoličani pod neverškimi in krivo-verskimi vladarji. Umirajoči.

Mesec kimovec.

1. kimovca. Sv. Prisk, spoznav. Kapuvanski, je bil s 11 mašniki od divjaških Vandalov izpostavljen na razpokani ladiji, vendar pa so bili srečno dospeli v Sicilijo, in so tam cerkve zidali. Priporoč.: Mozelj sv. Lenarta (1479 d.). Pregarjavci sv. Cerkve za spreobrnjenje. Duše v vicah.

2. Sv. Štefan, kralj. Priporoč.: Osilnica ss. Petra in Pavla (1916 d.). Cerkev na Ogerskem. Opušenje bogoakrunstva in kletvinje.

3. Sv. Serapija, dekla, devica, ki je z junaško serčnostjo varovala svoje devištvo, ktero ji je bilo s čudežem ohranjeno in je bila pod cesarjem Adrijanom ob glavo djana. Priporoč.: Banjaloka sv. Jakopa apost. (1757 d.). Obvarovanje nedolžnih. Odpravljenje ponočevanja, opušenje grešnih znanj.

4. Sv. Rozalija, devica, varhinja zoper kugo. Priporoč.: Nemška loka B. M. D. (1278 d.). Otročiči za keršanski poduk in varstvo čednosti. Bolniki, zlasti tudi grešni za spokorjenje.

5. Šestnajsta nedelja po Bink. Evang.: Vodenični (Luk. 14.). Sv. Evdoksij, s 1104 vojaki pod cesarjem Dioklecijanom mučen v Armeniji. Priporoč.: Spodnji log sv. Petra (1037 d.). Vojaški stan za zvestobo v veri in sveti čednosti. Poklic v duhovski stan.

Male duhovne vaje.

Posvetna in mesena modrost se pečá le s časnimi in velikrat grešnimi rečmi, in rabi le človeške in toraj

močno nezanesljive pomočke. (Vinc. P.) — Iskal si bodem prave modrosti, skerbel za viši dobrote.

Listek za raznoterosti.

Provincijal-kapitel čč. oo. frančiškanov hervaško-kranjske provincije se je ta teden 25. in 26. avg. obhajal v Ljubljani. Snidli so se vsi volilci imenovane provincije, namreč preč. oo.: provincijal, vizitator, kustos, štirje defnitorji in gvardijani vseh dvanajsternih samostanov. Po slovesni sv. maši k sv. Duhu so v sredo pričeli zborovanje. Kar smo še do časa zvedili, je sledeče: Provincijal P. Friderik Hönigman; kustos P. Evstahij Ozimek; defnitorji: PP. Bernard Vovk, Albert Pintar, Ignacij Stavadher, Bonaventura Sell.

Kopitarjeva stoletnica preteklo nedeljo se je godila v Repnjah pri nevgodnem vremenu. Pričujočih je bilo veliko učenjakov od blizo in daleč. Obnašanje je bilo prav postavno. Gosp. prof. Tom. Zupan je maševal v podružnici sv. Tilna in peli so čitalniški pevci. Podali so se k Ocepkovi hiši, ob kateri so odgernili plošo s črnim marmorjem, na katero je vsekán napis:

Tu se je rodil

dne 21. avgusta 1780.

Jernej Kopitar.

Postavili njegovi častilci ob stoletnici.

Naslednji obed v Vodichah so solili učenjaški govori, napitnice in množina telegramov.

Petdesetletnico ali zlato mašo bodo prihodnjo nedeljo, 29. t. m., v Naklem obhajali nekteri gospodje duhovni naše škofije, ki so bili posvečeni l. 1830. Pridigal bode prečastiti kanonik gosp. Peter Urh. Zlatomašnikov je blezo kacih 7, med njimi je tudi preč. g. Andrej Skopec, misijonar v severni Ameriki. Pričujočih bo boje le nekaj malo.

Iz Celja, 23. avgusta. (Dvojna nesreča.) Pretečeno soboto zvečer hčerka celjskega kolodvorskega čuvaja pobira treske na prostoru, kjer so ravno delavci prelagali les. Kar pade hlod deklici tako nesrečno na glavo, da precej zgubi zavest in kmalo umerje. — Drugi dan potem — pretečeno nedeljo — pa plešejo in rajajo v neki gostilnici zunaj celjskega mesta ob vojniški cesti: kar se zgrudi nek plesalec in mertev obleži. Ne opominja nas zastonj naš Gospod, ki pravi: „Bodite vedno pripravljeni!“ — Nenavadno veliko se zida to leto po celjskem mestu. Stavi se poslopje šolskim sestram ter se je že pokrilo. Zida se po 20letnem prestanku zvonik nemški cerkvi in se bo sredi oktobra zgotovil. Popravlja se kosarna za deželne brambovce itd. Obilo zaslužka raznovrstnim delavcem.

Č. P. Rohman S. J., kakor naznanuje telegram iz Dunaja, je 19. t. m. umerl v Bocen-u; bil se je namreč podal v Tirole, da bi se tam pozdravil. Žnan je blagi ranjki zarad eksercij, ki jih je z duhovni obhajal po raznih krajih in tudi pri nas. R. I. P.!

V Kremoni na Laškem bode mesca kimovca škofijsk cerkveni zbor; vdeležilo se ga bo čez 400 duhovnov.

V blaženi Italiji so liberalci ropali in zatirali samostane; namesto samostanov so pa mogli zidati 314 jetnišnic, ki so prepolne tatov, tolovajev in družih hudo-

delnikov. Lansko leto je v ječo nad 6 mesecev obsojenih, 4859 moških in 442 ženskih. Tako napreduje Italija!

V bogatem Londonu je lansko leto umerlo 80 oseb za lakoto. Zraven naj večega bogastva je v tem mestu naj veči revšina; krivoverci, veliki kramarji in merzli politikarji premalo mislijo na veliko zapoved: „lačne nasitovati“!

Popravek. V zadnjem dopisu o zlati maši v Vojniku naj se bere: Mil. g. knezoškofu je nazdravil duh. svetovalec in župnik iz Žalca vč. gosp. J. Jeraj (namesto: g. Juvančić). Dalje v verski zadevi, namesto „nevredni“ beri: „nevedni“.

Dobrotni darovi.

Za Dolenjce s točo poškodovane: Č. g. B. Bartol 2 gl. — G. Gostač 5 gl. — Iz Žirov po č. g. župniku Jož. Vidmanu 4 gl. 30 sld. — G. R. Silvester 1 gld. — Iz št. Ožbalda 1 gl. 50 sld. — Č. g. Jak. Marolt nabirke 5 gl. — Nekdo iz Vipavske doline 5 gl. — Neimenovan 1 st. dvajset. — Č. g. Drag. Hut, vojaški kurat, 2 gld.

Za razne po toči poškodovane: Žalski farani s čast. g. župnikom 3 gl. — Iz Čateža č. g. M. Z. 4 gl.

Za pogorelce v Kamniku pri Preserji: Č. g. Dragotin, vojaški kurat, 2 gl. — Nekdo iz Vipavske doline 2 gl. 50 sld. — Č. g. župn. Jak. Marolt 5 gld. nabirk.

Za pogorelce v Černučah: Č. g. B. Bartol 2 gl.

Za pogorelce na Gori poleg Sodražice: Neimenovan ex gratiarum actione 11 gl.

Za razne pogorelce: Žalski farmani s čast. g. župnikom 2 gl.

Za cerkev v Černučah: Nekdo iz Vipavske doline 2 gl. 50 sld. — Č. g. B. Bartol 1 gl.

Za sv. Očeta: Č. g. M. Z. iz Čateža 1 gld. — Č. g. Anton Peterlin iz Šmihela 6 gl.

Za misijon g. Tomazina ali za njegovo mater: Č. g. Ant. Peterlin 2 gl.

Za redovnike Trapist v Bosni: Neimenovan ex gratiarum actione 3 gl.

Za Bosno: Guja. V. M. 1 tablo M. D. in 1 cerkveno lampico.

Za afrikanski misijon: Dev. Uršula Šk. 1 gl. — Neimenovana 1 gl. — Č. g. V. Klobus 2 gl.

Za misijon gobovih na Sandviških otocih: Č. g. V. Klobus 2 gl.

Za Marijno družbo srednje-afrikanskega misijona: Neimenovani ex gratiarum actione 4 gl.

Za bratovščino sv. Leopolda: Neimenovan ex gratiarum actione 2 gl.

Za sv. Detinstvo: Iz Toplic 3 gl. 46 sld. — Škrabec 2 gld. — Iz Borovnice 1 gld. 26 sld. — Po č. g. Rozmanu L. 24 sld.

Za stradajoče v Armeniji: Neimenovan ex gratiarum actione 5 gl.

Za stradajoče v Kini: G. R. Silvester 50 sld.

Za stradajoče v Mezopotamiji: Neimenovan ex gratiarum actione 5 gl.

Za stradajoče v Perziji: Neimenovan ex gratiarum actione 5 gl.

Za stradajoče v Šensi: Neimenovan ex gratiarum actione 5 gl.

Za stradajoče v južnem in vzhodnjem Tong-Kingu: Neimenovan ex gratiarum actione 5 gl.

Za stradajoče v Pondicheri: Neimenovan ex gratiarum actione 5 gl.